

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ Й ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Викладач (змістові модулі 1-3): *доктор педагогічних наук, професор Меньяйло Вікторія Іванівна*

Кафедра: *загальної та прикладної фізики, I корпус, ауд. 10*

E-mail: *meniailo16@gmail.com*

Телефон: *(097) 543-03-73*

Інші засоби зв'язку: *Moodle, Viber, Telegram, WhatsApp*

Консультації: *особисті – п'ятниця, з 17:40 до 18:55, I корпус, ауд. 10; дистанційні – Viber, Telegram, WhatsApp*

Викладач (змістові модулі 4-6): *кандидат педагогічних наук, доцент Курінна Алла Феліксівна*

Кафедра: *дошкільної та початкової освіти, VIII корпус, ауд.103*

E-mail: *felixsovna@i.ua*

Телефон: *(099)-086-68-22*

Інші засоби зв'язку: *Moodle, Viber, WhatsApp*

Консультації: *особисті – п'ятниця, з 16:05 до 17:25, VIII корпус, ауд. 103; дистанційні – Viber, WhatsApp, Telegram*

Освітньо-наукова програма, спеціальність, рівень вищої освіти:	усі програми усі спеціальності третьій (доктор філософії)						
Статус дисципліни:	обов'язкова						
Кредити ECTS	3	Кількість годин	90	Рік навчання	1	Тижні	15
Вид контролю:	екзамен						
Посилання на курс в Moodle	Модуль 1. Навчання й викладання у вищій школі: нормативні, організаційні та методичні аспекти https://moodle.znu.edu.ua/course/edit.php?id=16496 Модуль 2. Педагогічна техніка, наукова риторика та публічні виступи https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12802						

ОПИС КУРСУ

Курс «Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі» має на меті ознайомити аспірантів з нормативними, організаційними та методичними аспектами процесу навчання й викладання у вищій школі, сформувати практичні вміння щодо використання сучасних технологій та методів навчання, а також прищепити навички публічних виступів, аргументації та риторики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: ознайомлення здобувачів з нормативним, організаційним та навчально-методичним забезпеченням освітнього процесу в закладах вищої освіти; оволодіння педагогічними технологіями та методами навчання й викладання у вищій школі, формами і критеріями оцінювання здобутих результатів навчання; опанування цифрових технологій навчання; розвиток педагогічної техніки та майстерності публічних виступів;

оволодіння навичками наукової риторики та ведення наукової дискусії.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні досягти таких **програмних результатів навчання:**

Програмні результати навчання	
ПРН 3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи в науковій та науково-педагогічній діяльності
ПРН 6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми зі спеціальності державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН 8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН 10	Організовувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти

Преріквізити (передумови для вивчення дисципліни): володіння спеціальними та цифровими компетентностями, а також досягнутими результатами навчання з відповідної спеціальності в обсязі програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти.

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ ТА КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Модуль 1. Навчання й викладання у вищій школі: нормативні, організаційні та методичні аспекти		
<i>Змістовий модуль 1. Нормативне, організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти</i>		
Тиждень 1 Лекція 1	Нормативно-правові засади науково-педагогічної діяльності в закладах вищої освіти	<i>Тест до змістового модуля 1 (тах 10 балів)</i>
Тиждень 1 Лекція 2	Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності у вищій школі	

Тиждень 2 Лекція 3	Система внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти	
<i>Змістовий модуль 2. Форми організації, педагогічні технології та методи навчання й викладання у вищій школі</i>		
Тиждень 3 Лекція 4	Форми організації навчання у вищій школі	<p><i>Тест до змістового модуля 2 (max 5 балів)</i></p> <p><i>Індивідуальне завдання (max 6 балів)</i></p>
Тиждень 3 Практ. 1	Педагогічні технології та методи навчання	
Тиждень 4 Практ. 2		
Тиждень 5 Практ. 3		
Тиждень 5 Практ. 4		
<i>Змістовий модуль 3. Цифрові технології навчання й викладання</i>		
Тиждень 6 Лекція 5	Цифровізація освіти як сучасна вимога інформаційного суспільства	<p><i>Самостійна робота 1 (max 3 бали)</i></p> <p><i>Самостійна робота 2 (max 3 бали)</i></p> <p><i>Самостійна робота 3 (max 3 бали)</i></p> <p><i>Самостійна робота 4 (max 3 бали)</i></p> <p><i>Самостійна робота 5 ((max 3 бали)</i></p>
Тиждень 7 Практ. 5	Сервіси Google для освітньої діяльності	
Тиждень 7 Практ. 6	Онлайн-інструменти для групової та командної роботи	
Тиждень 8 Практ. 7	Онлайн-сервіси для створення ефективних презентацій та відеоматеріалів. Штучний інтелект в освітній діяльності	
Тиждень 9 Практ. 8	Цифрові інструменти для закріплення, перевірки та контролю знань	
Модуль 2. Педагогічна техніка, наукова риторика та публічні виступи		
<i>Змістовий модуль 4. Риторика науковця та викладача вищої школи</i>		
Тиждень 9 Лекція 6	Риторика як інтегративна наука публічної переконуючої комунікації	<i>Тест до змістового модуля 4 (max 3 бали)</i>
Тиждень 10 Лекція 7	Наукова риторика як нова міждисциплінарна галузь знань. Класифікація жанрів наукової риторики	<i>Риторичний практикум (max 5 балів)</i>

Тиждень 11 Практ. 9	Професійний імідж викладача вищої школи	
<i>Змістовий модуль 5. Педагогічна техніка й майстерність публічних виступів</i>		
Тиждень 11 Практ. 10	Засоби виразності мови та мовленнєвого впливу	<i>Тест до змістового модулю 5 (тах 3 бали)</i> <i>Риторичний практикум (тах 5 балів)</i>
Тиждень 12 Практ. 11	Взаємодія оратора і аудиторії. Техніка мовлення оратора	
Тиждень 13 Практ. 12	Підготовка наукової доповіді та наочних матеріалів	
<i>Змістовий модуль 6. Техніка ведення наукової дискусії</i>		
Тиждень 13 Лекція 8	Методики встановлення контактів та полемічна майстерність	<i>Тест до змістового модулю 5 (тах 3 бали)</i> <i>Риторичний практикум (тах 5 балів)</i>
Тиждень 14 Практ. 13	Методики встановлення контактів	
Тиждень 15 Практ. 14	Полемічна майстерність	
Тиждень 15 Практ. 15	Правила успішної наукової дискусії	
Екзамен		<i>Розробка плану-конспекту заняття з навчальної дисципліни за спеціальністю аспіранта з використанням сучасних технологій та методів навчання (тах 20 балів)</i> <i>Підготовка і презентація плану-проспекту власної риторичної практики з теми дисертаційної роботи (тах 20 балів)</i>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ №	Контрольні заходи	Критерії оцінювання
<i>Поточний контроль</i>		
1	Тестування (тест до змістового модуля 1)	Максимальна кількість балів – 10. Тести складаються з 10 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.
	Тестування (тест до змістового модуля 2)	Максимальна кількість балів – 5. Тести складаються з 5 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

	Тестування (тести до змістових модулів 4-6)	Максимальна кількість балів – 3. Тести складаються з 6 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 балів
2	Індивідуальне завдання	Максимальна кількість балів – 6. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно й повністю (6-5 балів); містить незначні неточності (4 бали), наявні помилки (3 бали), завдання виконано неправильно із суттєвими помилками або неповністю (1-2 бали)
3	Самостійна робота	Максимальна кількість балів – 3. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно й повністю (3 бали); містить неточності (2 бали), наявні суттєві помилки (1 бал)
4	Риторичний практикум	Максимальна кількість балів – 5. При цьому оцінюється правильність, повнота і комунікативна/риторична творчість виконаного практикуму: виконано правильно, повністю, творчо (5 балів); містить незначні неточності, але не позбавлено творчого підходу до виконання (4 бали), не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно (3 бали), виконано неправильно із суттєвими помилками, номінально, або неповністю (1-2 бали)
<i>Підсумковий контроль</i>		
5	Розробка плану-конспекту заняття з використанням сучасних технологій та методів навчання	Максимальна кількість балів – 20. При цьому оцінюється: повнота розкриття теми і змісту заняття (5 балів); якість розробки структури заняття (5 балів); використання сучасних технологій та методів навчання (5 балів); якість розроблених дидактичних матеріалів (5 балів)
6	Підготовка і презентація Плану-проспекту риторичної практики	Максимальна кількість балів – 20. При цьому оцінюється: актуальність й значущість проєкту (3 бали); самостійність, закінченість (3 бали); рівень творчості, оригінальність (4 бали); логіка викладу матеріалу (4 бали); презентація та захист проєкту (6 балів)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)	

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані умінь і навички під час виконання практичних завдань.

Модуль 1

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативні документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова КМУ № 800 від 21.08.2019. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
2. Деякі питання присудження (позбавлення) наукових ступенів: постанова КМУ від 17.11.21 №1197. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-2021-%D0%BF#Text>
3. Про вищу освіту: Закон України. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
4. Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ: наказ МОН від 26.09.95 р. № 557. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1130-05#Text>
5. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
6. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: постанова КМУ №1341 від 23.11.2011. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова КМУ № 266 від 29.04. 2015. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: наказ МОН від 11.07.2019 № 977. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>
9. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: наказ МОН від 14.01.2016 № 13. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text>
10. Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії: постанова КМУ від 12.01.22 № 44. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: наказ МОН України від 23.03.21 р. № 610. *Міністерство освіти і науки України*. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20p rofesi y Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf
12. Про затвердження рекомендованого переліку видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників: наказ МОН № 186 від 16.02.2022. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-rekomendovanogo-pereliku-vidiv-navchalnoyi->

[metodichnoyi-naukovoyi-ta-organizacijnoyi-roboti-dlya-naukovo-pedagogichnih-naukovih-i-pekiv](#)

13. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатків до них, зразка академічної довідки: наказ МОН від 25.01.21 р. № 102. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0122-21#Text>
14. Про наукову, науково-технічну діяльність: закон України. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
15. Стандарти вищої освіти. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

Навчальні підручники, посібники:

1. Андреев А. М., Тихонська Н. І. Педагогічні технології в системі вищої освіти: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії. Запоріжжя: ЗНУ, 2021. 120 с.
2. Артёмов І. В., Студеняк І. П., Головач Й. Й., Гусь А. В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб. Ужгород: ПП «АУТ-ДОР-ШАРК». 2015. 360 с.
3. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко Д., 2014. 416 с. URL: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
4. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Козяр М. М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті : монографія / за ред. Р. С. Гуревича. Львів : «Сполом», 2012. 236 с.
5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посібник. Харків, 2016. 260 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/30b50ee2-1f5c-48aa-8005-182d4d489f01/content>
6. Меньяло В. І. Підготовка майбутніх докторів філософії до дослідницько-інноваційної діяльності: теоретико-методичні аспекти. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика». 2020. 580 с.
7. Методика викладання у вищій школі: навчально-методичний посібник [укладачі: О. Л. Кірдан, О. П. Кірдан]. Умань: Візаві. 2021. 198 с.
8. Навчально-методичний посібник з асистентської педагогічної практики. Укл.: Жилінська О.І., Вижва С.А., Марушкевич А.А., Спіцин Є.С., Кошечко Н.В. К.: 2020. 148 с.
9. Нагаєв В.М. Н 16 Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. Х.: «Стильна типографія», 2019. 267 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/4841/1/19_Pedahohyka%20vyshchoyi%20shkoly_NP.pdf
10. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті : монографія /за ред. С. О. Сисоєвої. ВІПОЛ, 2001. 502 с.
11. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті: навчально-методичний посібник / В. І. Меньяло та ін. м. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 152 с.

12. Розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій: навчальний посібник / Івашев Є.В., Сахно О.В., Грядуща В.В., Денисова А.В., Лукіяничук А.М., Удовик С.І. Біла Церква: БІНПО, 2021. 258 с.
13. Розвиток цифрової компетентності педагогічних, науковопедагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 «Освіта» в системі відкритої післядипломної освіти: збірник освітньо-професійних програм / за заг. ред. С.П.Касьян, С.В.Антощук; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – Київ, 2019. – 250 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/718505/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9E%D0%9F%D0%9F%D0%92%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%9A%D0%A2.pdf>
14. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.
15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Академвидав. 2006. 354 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf
16. Хмарні технології в освіті : навч.-метод. посіб. Житомир : вид-во ЖДУ, 2016. 72 с.
17. Ягоднікова В.В. Інтерактивні форми і методи навчання у вищій школі: навчально-методичний посібник / В.В. Ягоднікова. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 70с.

Методичні рекомендації:

1. Войтович Н. В., Найдьонова А. В. Використання хмарних технологій Google та сервісів Web 2.0 в освітньому процесі : метод. рекомен. Дніпро : ДПТНЗ «Дніпровський центр ПТОТС», 2017. 113 с.
2. Носенко Ю. Г., Попель М. В., Шишкіна М. П. Хмарні сервіси і технології у науковій і педагогічній діяльності : метод. реком / за ред. М. П. Шишкіної. Київ : ІТЗН НАПН України, 2016. 73 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ : Академвидав, 2015. 302 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Основа, 2012. 176 с.
3. Зайченко І. В. Педагогіка : підручник. Київ : Ліра-К, 2016. 608 с.
4. Професійно-педагогічна компетентність науково-педагогічного працівника/ А.А. Марушкевич, Н.М. Кузьменко, О.В. Плахотнік, Є.С.Спіцин, М.В.Жиленко: Навчальний посібник. - К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 202 с.
5. Сидоренко О., Чуб В. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика. К.: Центр інновацій та розвитку, 2001. 256 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. 10 онлайн-ресурсів, що знадобляться на уроках. URL: <https://nus.org.ua/articles/10-onlajn-resursiv-shho-znadoblyatsya-na-urokah/>
2. Educational Era. URL: <https://www.ed-era.com/>

3. Вище: спільнота для навчання та викладання. URL: <http://gohigher.org/>
4. Відеокурс "Цифрові інструменти GOOGLE для освіти" від Академії цифрового розвитку. URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLj66zQb2NazVHYCRd7ynsorN_BgGl_yaY
5. Всеосвіта. URL: <https://vseosvita.ua/library/korisni-sajti-dla-vciteliv-71595.html>
6. Дія. Освіта. URL: <https://osvita.dija.gov.ua/>
7. Ефективні презентації: відеозапис онлайн-курсу. URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLj66zQb2NazUVXUvTEX16UQgKqII7vuhM>
8. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
9. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua>
10. Нейромережі для вчителів: відеозапис вебінару. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=iXV1xoDfVUI>
11. Платформа «Вчимо». URL: <https://vchymo.com/>
12. Проект Концепції цифрової трансформації освіти і науки на період до 2026 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zapros Huye-do-gromadskogo-obgovorennya>
13. Сучасні платформи для онлайн навчання: відеозапис вебінару. URL: <https://youtu.be/JQ2B3IguZ90>
14. Сучасні технології в освіті. URL: <https://educationpakhomova.blogspot.com/2023/12/article.html>
15. Топ 10 сайтів для студента. URL: <https://zcollage.com.ua/top-10-sajtiv-dlya-studenta/>
16. Цифровий учитель: онлайн-курс на платформі Edera. URL: <https://study.edera.com/uk/courses/course/4033>
17. Цифрограм для вчителів. Дія. URL: <https://osvita.dija.gov.ua/digigram>
18. Штучний інтелект в освітньому процесі: відеозапис вебінару. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EaTUvMkmeQY&t=3s>

Модуль 2

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

Навчальні посібники, монографії:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / за заг. ред. О. Сербінської : навч. посібн. 3-тє вид., доп. і переробл. Львів : Апріорі, 2019. 304 с.
2. Базалук О.О., Кравченко О.П., Харченко Л. М. Професійна та педагогічна етика : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький : КСВ, 2019. 825 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045593.pdf>.
3. Герман В.В. Риторична культура вчителя в академічному просторі : навч. посіб. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 190 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi75/0056215.pdf>.
4. Голуб Н.Б. Риторика у вищій школі: монографія / Національний педагогічний ун-т ім. Михайла Драгоманова / Н.Б. Голуб. Черкаси : Брама-Україна, 2008. 400 с..
5. Мацько О. М. Практична риторика : навч. посіб. Київ : Київський університет, 2019. 240 с.
6. Педагогічна риторика : метод. рек. до курсу / уклад.: Л.В.Мафтин, О.І.Величко. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 60 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054103.pdf>.
7. Підготовка докторів філософії (PhD) у Запорізькому національному університеті : навч.-метод. посіб. / В.І.Меняйло, Ю.О.Каганов, К.Г.Сіріньок-Долгарьова [та ін.]. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 152 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2017/10/0041136.pdf>.

8. Пінчук Ю.В. Риторика, культура та техніка мовлення корекційного педагога : навч.-метод. посіб. Київ : КНТ, 2021. 160 с.
9. Ревуцька С.К. Риторика : курс лекцій. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 134 с.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052749.pdf>.
10. Риторика : навч. посіб. / упоряд.: Т. К. Ісаєнко, А. В. Лисенко. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 247 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi69/0050595.pdf>.
11. Риторика : навч.-метод. посіб. / уклад. Л.В. Мафтин. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 344 с.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0054107.pdf>.
12. Сербенська О. Голос і звуки рідної мови : монографія. Львів : Апріорі, 2020. 280 с.

Статті в наукових виданнях:

1. Kurinna A., Iliichuk L., Mamicheva O., Nesterenko T., Romanova I., & Pinchuk Y. Formation of Rhetorical Competence in University Applicants as a Necessary Factor for Successful Professional Activity. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala. 2022. № 14(4). С. 230–242. URL: <https://doi.org/10.18662/rrem/14.4/639>. (SCOPUS).
2. Курінна А. Ф., Меняйло В. І. Розвиток риторичного потенціалу здобувачів вищої освіти: лінгвосинергетичний вимір. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2022. Т. 1. № 80. С. 210–217. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.1.41>. Категорія Б.
3. Меняйло В. І., Курінна А. Ф. Оцінка рівня психологічної готовності здобувачів вищої освіти до дослідницько-інноваційної діяльності. Інноваційна педагогіка. 2022. Т. 2. № 43. С. 80–84. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/43/2.16>
URL: http://innovpedagogy.od.ua/archives/2022/43/part_2/16.pdf. Категорія Б.

Методичні матеріали й рекомендації:

1. Грицаєнко Л.М. Основи красномовства : навч. посіб. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2018. 260 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051697.pdf>.
2. Герман В. Риторична культура вчителя в академічному просторі: навч. пос. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2018. 190 с.
3. Кизилова В. В. Риторика з основами культури й техніки мовлення : навч.-метод. посіб. Старобільськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2018. 114 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045024.pdf>.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика: навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. Львів : Світ, 2001. 240 с.
2. Абрамович С.Д. Мовленнєва комунікація / С.Д. Абрамович, М.Ю. Чікарькова : Підручник. Київ: Центр навч. л-ри, 2004. 471 с.
3. Ден Роум. Говори та показуй. Мистецтво створювати надзвичайні презентації. Київ : Віват, 2017. 272 с.
4. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 224 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0010536.pdf>.
5. Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія / О.А. Кучерук, Н. Б. Голуб, О.М. Горошкіна [та ін.] ; за ред. О.А. Кучерук. Київ : КНТ, 2017. 258 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi56/0041856.pdf>.
6. Сагач Г.М. Риторика. Київ : Ін Юре, 2000. 568 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Виступи TED (Technology Entertainment Design). URL : <https://www.ted.com/talks>
2. Голуб Ніна. Становлення риторики як науки і навчальної дисципліни. URL : http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/umlsh/2010_3/Golub.pdf.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
4. Практикум з розвитку м'яких навичок URL : <https://profosvita.online/courses/course-v1:Profosvita+CS-K001SFPL+2024/about>
5. Сучасна вища освіта. Риторика. URL : <http://osvita.ua/vnz/reports/rhetoric/30535/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у дистанційній формі, коли здобувачі приєднуються через Zoom і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, самостійно опановують пропущений матеріал та виконують відповідні завдання в системі Moodle. Окремі пропущені заняття мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають менше 30 балів, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери, визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію,

розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Академічна доброчесність. Здобувачі й викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wz2lu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. Наявність академічної заборгованості до б освітніх компонентів за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗНУ: <https://tinyurl.com/3fwvbpk>.

Неформальна освіта. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

Психологічна допомога. Телефон довіри практичного психолога Марти Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: y_banakh@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. 227-12-76

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

Ресурси для навчання. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Електронне забезпечення навчання (moodle): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>